שרפרף המשאלות

מתוך "ארץ הדמדומים" מאת ה. פייל (1894)

בדרך אפר הלך חייל ורגליו הרימו עננים אבק בכל צעד. החייל היה במצב רוח טוב ועליז, כפי שניתן היה להיות ביום אביב יפה. "טרפ-טרפ-טרפ" הוא צעד ושרק תוך כדי הליכה, למרות שסחב רובה כבד על כתפו, השמש חיממה חזק ולא היה בסביבה כל צל שיכול היה לשמש לו מגן.
בסוף הוא הגיע לסביבת עיר המלך וראה שם שדה מלא סלעים, שביניהם ישב איש זקן קטן, מצומק וחום כמו עלה בסתיו, ולבוש באדום מרגל עד ראש.
"הי חייל!" קרא האיש "האם אתה יודע לצלוף טוב?"
"כן" ענה החייל "זה המקצוע שלי."
"ותרצה להרוויח דולר בירייה מהרובה שלך?"
"כן" אמר החייל "גם זה המקצוע שלי."
"טוב, אם כך" אמר האיש הקטן באדום "הנה לך כפתור כסף שתכניס לרובה שלך במקום הכדור הרגיל. תמתין כאן. עם שקיעת השמש תעבור כאן במעוף ציפור שחורה גדולה. היא תחזיק כובע נוצה בטופר אחד ואבן קטנה בטופר שני, ואם תפגע בה היא תזרוק אותם על הארץ. תביא לי את שניהם אל שער העיר ושם תקבל את הדולר שלך."
"טוב" אמר החייל "לירות מהרובה שלי זו מלאכה שתואמת אותי כמו מעיל ישן." והוא התיישב במקום וחיכה, והאיש באדום הלך בדרכו.
החייל ישב כך עד שהשמש נגעה בקו האופק ואז, בדיוק כפי שאמר האיש הזקן, הופיעה ציפור שחורה ענקית, ועפה בשקט, בלי להשמיע קול או רעש. החייל לא השתהה. כשהציפור עברה מעליו הוא הרים את הרובה שלו, כיוון וירה בה "פופפ-בנג"
אפילו אילו הירייה הזו הייתה מבקעת את השמיים, החייל לא היה נבהל יותר. הציפור השחורה הגדולה נתנה צעקה כה איומה שהקפיאה דם בעורקיו וסמרה את שערותיו. והיא עפה משם מיד, כבר לא ציפור יותר, אלא רוח שחורה ענקית, מעשנת ומסריחה מגופרית. וכשהחייל התעשת, על הארץ היה מונח כובע נוצה וגם אבן שחורה, עגולה וקטנה.

"אני מבין עכשיו" אמר החייל "למה האיש הקטן לא רצה לירות בעצמו ביצור הזה." הוא תקע את הכובע לכיס אחד, את האבן לכיס שני והלך משם עד שהגיע לשערי העיר. שם חיכה לו כבר האיש הזקן.
"פגעת בציפור?" שאל האיש.
,פגעתי" ענה החייל.
"ומצאת את הכובע והאבן?"
"אכן כך."
"אז הנה לך הדולר שלך."
"חכה רגע" אמר החייל "היצור בו יריתי היה גדול יותר מאשר חשבתי. אז תצטרך לתת לי עשרה דולר לפני שתשים אצבע על כובע הנוצה והאבן."
"טוב" אמר האיש "הנה לך עשרה דולר."
"הו-הו" חשב החייל "כך נושבת הרוח?" ואמר "אמרתי עשרה דולר? טעיתי, התכוונתי למאה."
האיש הקטן החמיר את פניו ועיניו הירוקות הבזיקו.

"טוב" אמר "אבל אם אתה רוצה מאה דולר תצטרך לבוא אתי, כי אין לי כאן כל כך הרבה כסף." והוא התחיל ללכת בעיר, והחייל בעקבותיו.
הם הלכו ברחוב אחד, פנו לסמטה קטנה ובסוף הגיעו לבית רעוע. האיש ניכנס פנימה בלי לדפוק בדלת והוביל את החייל לחדר גדול, ובו תנור קטן, ספרים, צלוחיות ובקבוקים והכל מכוסה באבק ועובש. גם שלוש גולגלות עם נר דולק על כל אחת מהן.
האיש הלך להביא לחייל את מאה הדולר שלו ובינתיים החייל התיישב על שרפרף קטן בעל שלוש רגליים. כל האווירה בחדר החשידה מאוד את האיש באדום בעיני החייל. הוא ישב על השרפרף והסתכל סביב. דחו אותו הספרים המאובקים והמסריחים, שלושת הגולגלות עם הנרות הדולקים נראו כאילו חייכו אליו והוא אמר בסוף "הלוואי והייתי עכשיו במקום נקי ובטוח יותר מאשר החדר הזה."
אכן, האיש הקטן באדום היה מכשף גדול. כל החפצים בחדר היו בעלי כוחות כשופים, ובמיוחד השרפרף שעליו ישב החייל.
"הלוואי והייתי עכשיו במקום נקי ובטוח יותר מאשר החדר הזה." זה מה שאמר החייל, וכשרק מילים האלה

יצאו מפיו כש"פיו..!" השרפרף התרומם מעצמו ועף דרך החלון בפתאומיות כזו שהחייל היה צריך להחזיק חזק ברגל עץ אחת כדי לא ליפול ממנו. פיו! פיו!פיו! עף השרפרף, תחילה גבוה באוויר, כך שהאדמה נראתה מלמלה כמו שמיכה שחורה, פרושה בלילה, ואחר כך ירד נמוך יותר, עד שבסוף נחת על גזוזטרה של ארמון המלך.

וכשהחייל התאושש מצא שאבד את כובעו ורוב השכל כאילו פרח מראשו.
הוא ישב הרבה זמן על השרפרף שלו ולא העז לנוע כי לא ידע מה עלול לקרות לו הלאה. אך בינתיים האוויר הלילי קירר את אוזניו ורק אז הרגיש שאין כובע על ראשו.
הוא נזכר בכובע הנוצה, שלף אותו מהכיס, שם על ראשו ואז – הפלא ופלא – הוא ראה שנעשה בלתי נראה. אף שערה מראשו, אף כפתור מחולצתו לא ניתן היה לראות.
"הה" אמר "הנה עוד פלא אחד. אבל לפחות עכשיו לא קר לי באוזניים." והוא קם והתחיל לחפש מקום כלשהו קר פחות מזה שבו ישב.
הוא מצא חלון פתוח, ניכנס דרכו ומצא את עצמו בחדר יפה, עם וילונות כסף וכחול, ועם רהיטים בלבן וזהב. תריסר על תריסר נרות האירו את החדר כמו כוכבים בהירים, ובפינה אחת של החדר ראה נסיכה יפה ביותר

שוכבת במיטה, עם עיניים עצומות ו ישנה חזק.
החייל עמד והביט עליה והביט עוד ועוד, עד שלבו נמס בו כמו חמאה והוא ניגש ונשק לה.
הנסיכה שפתחה את עיניה לרווחה ושאלה "מי זה?",

אך לא יכלה לראות אותו כי חבש את כובע הנוצה לראשו.
"מי זה?" היא שאלה שוב והחייל ענה, בלי להוריד את הכובע מראשו:
"זה אני" אמר "מלך הרוחות, וגדול עשר פעמים מכל מלך כאן אל הארץ. יום אחד ראיתי אתך כשטיילת בגינה שלך והתאהבתי בך. עכשיו באתי לשאול האם תסכימי להינשא לי ולהיות לאשתי?"
"אבל איך אוכל להינשא לך" אמרה הנסיכה "כשאינני רואה אתך?"
"בבוא הזמן" ענה החייל "תוכלי לראות אותי. בעוד שלושה ימים אבוא שוב ואציג את עצמי לפיך, אך כעת הדבר אינו אפשרי. אבל אם אבוא, האם תינשאי לי?"
"כן, אנשא לך" אמרה הנסיכה "כי צורת הדיבור שלך מוצאת חן בעיניי."
ואז החייל נישק לה שנית, אמר לה שלום ואחר כך יצא דרך החלון, התיישב על שרפרף הפלא בעל שלוש רגליים ואמר:
"אני רוצה שתביא אותי לפונדק כזה וכזה" כי הוא היה כבר בעיר הזו פעם והכיר מקומות שבהם ניתן היה להתארח טוב ובנחת.

פי..! פי..! עף שרפרף גבוה ועוד יותר גבוה מאשר קודם ולמטה, למטה עד שנחת, קל כמו נוצה, ברחוב לפני דלת הפונדק. החייל שם את כובע הנוצה לכיס, את השרפרף בעל שלוש רגליים לקח תחת השחי, ניכנס והזמין כוס בירה וקצת לחם וגבינה.
בינתיים בארמון המלך קמה מהומה שעוד זמן רב לא הייתה כזו. כי הנסיכה היפה סיפרה מיד שבא אליה מלך הרוחות הבלתי נראה ובקש את ידה. אחדים אמרו שזאת אמת ואחרים אמרו שזו איננה אמת, וכולם נדהמו ודיברו והביעו את דעתם בעניין. אך כולם הסכימו שבעוד שלושה ימים אפשר יהיה לדעת האם זו אמת או לאו.
ומה שנוגע לחייל, הוא לא ידע מה לעשות יותר מאשר יודע החתול של סבתא שלי. כי מאין לו לקחת בגדים מתאימים למלך הרוחות? הוא ישב על שרפרף בעל שלוש רגליים וחשב ועוד חשב, ואפילו אילו ידע כל מה שאני יודע, גם אז לא יכול היה לפתור את הבעיה.
"הייתי רוצה" אמר בסוף "שהשרפרף, כמו שהסיע אותי דרך השמיים, יעזור לי גם להשיג בגדים שמלך הרוחות היה לובש."
פלאי השרפרף בעל שלוש רגלים היו באמת פלאים

נהדרים.
רק יצאו המילים האלה מפיו ומיד קרה משהו באוויר ומלמעלה ירד בגד בדיוק כזה שהחייל חשב עליו – כולו מקושט בזהב, כסף ואבני חן.
"טוב" אמר החייל כשהתאושש שוב מהפלא "עדיף לי לשבת על שרפרף כזה מאשר על כל מושב אחר."
וכך גם בעצמי הייתי חושב אילו הייתי במקומו והיו לי רגעים אחדים לחשוב על מה שרציתי.
ובכן, הוא גילה את יכולות של השרפרף ואחרי משאלות אחדות להשלמה, תוך שלושה ימים אפילו מלך הרוחות, אם כזה קיים, לא היה נראה מפואר ויפה יותר. ואז החייל התיישב שוב על השרפרף שלו וביקש לעבור אל ארמון המלך. הוא עף דרך האוויר ובסוף נחת באותו המקום בו היה שלושה ימים קודם. עכשיו חבש שוב את כובע הנוצה שלו, עבר דרך החלון ושם ראה את הנסיכה עם המלך, אבא שלה, עם אמא המלכה ועם כל מיני אדונים ואצילים חשובים המחכים לבואו. אבל הם, כמובן, לא ראו אפילו תלתל אחד משערותיו, עד שעמד ביניהם.
אז הוא הוריד את הכובע והראה את עצמו, זוהר בכסף וזהב, ומבריק ביהלומים, מראה נפלא שטרם נראה לעיני אנוש.
"קח אותה" אמר המלך "היא שלך." והחייל נראה כל כך נאה בבגדיו המפוארים, שהנסיכה שמחה לשמוע את המילים האלה יותר מאשר שמעה אי-פעם בחייה מפיו של אבא שלה.
"מחר נערוך חתונה" אמר המלך.
"טוב מאוד" ענה החייל "רק תן לי קודם שטח אדמה כדי לבנות עליו ארמון, הראוי לאשתו של מלך הרוחות."
"תקבל" אמר המלך "זה יהיה השטח מעבר הגבעה שמאחורי הארמון שלי, שבו מתקיימות התהלוכות הגדולות של הצבא. הוא רחב וארוך כל כך שכל הצבא שלי יכול ללכת בו לכל כוון בלי שיחידות אחדות יפריעו לאחרות. זה צריך להיות גדול מספיק."
"כן, כך זה יהי" אמר החייל, חבש שוב את כובע הנוצה ונעלם מעיני הנאספים כאילו נר כבה.
הוא עלה שוב על השרפרף בעל שלוש רגליים ועף דרך האוויר חזרה לפונדק בו התגורר. שם ישב והתחיל לתכנן. הוא ביקש ארמון גדול, עשוי שיש לבן, אחר כך ביקש למלא את הארמון ברהיטים ודברים הטובים והיפים ביותר שרק ניתן לחשוב עליהם. הוא ביקש משרתים בבגדים של זהב וכסף, וגם סוסים ומרכבת

מוזהבת. והוא ביקש גנים ומטעים ושטחי דשא עם מזרקות ועוד דברים שונים, עד שזיעה זלגה מפניו מרוב הדמיון ומשאלות. וכל הזמן שהוא הביע את משאלותיו הדברים קמו כמו בועות סבון, פשוט משום דבר ומלא כלום.
וכשהאיר השחר הוא איחל את עצמו אל הארמון פרי דמיונו, בבגדים מפוארים, ואמנם הוא הועף לשם בבטחה.
כשהשמש עלתה והאירה על הארמון הנהדר עם כל הגנים והמטעים סביבו, המלך עם המלכה ועם כל אנשי חצר עמדו והסתכלו מלאיי התפלאות. ואז נפתח שער הארמון וממנו יצא החייל במרכבה מוזהבת, עם המשרתים לבושי כסף וזהב הולכים בצדה, מראה שלא היה עוד עד אותו היום.
וכך נישאו הנסיכה והחייל, מאושרים כמו שלא היה עוד שום זוג אחר. כל היום, כל השבוע התקיימו החגיגות וכולם חגגו ושמחו והאירו את השמיים בזיקוקי די נור. חתונה כזו עוד לא התקיימה מעולם וכולם היו שמחים ומאושרים.
כלומר כולם, פרט לאחד. אותו האדם לבוש באדום שפגש את החייל בדרכו העירה. כשסביב התקיימה המהומה החגיגית הוא התחיל להבין מה קרה לו ולראות את הזבוב שבמרק שלו.
"הו-הו" אמר לעצמו "אז החייל הבין את סודו של

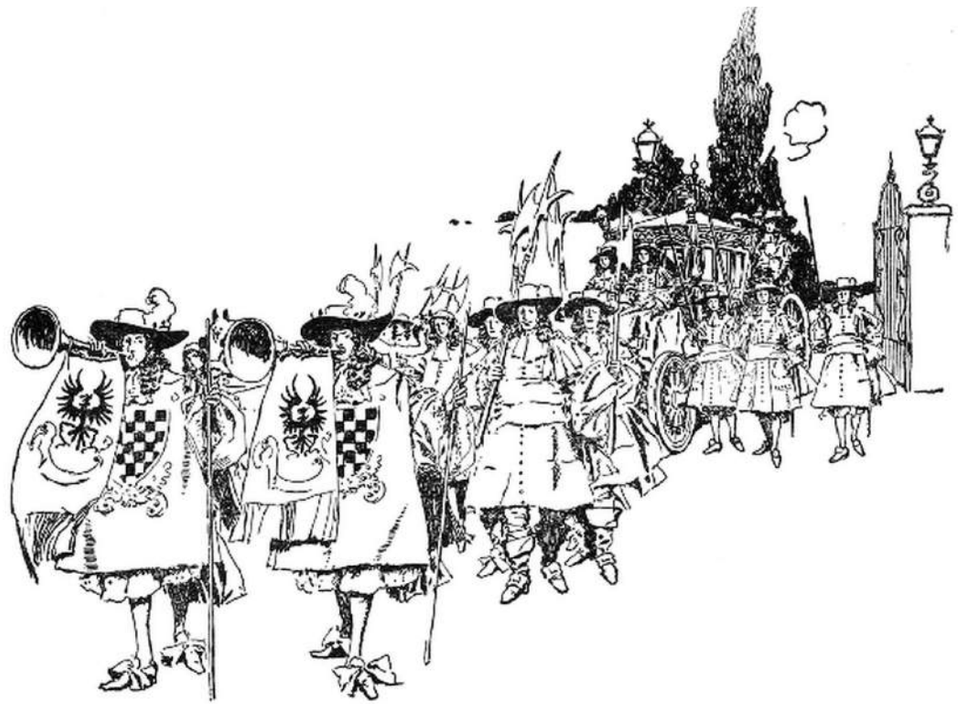

השרפרף בעל שלוש רגליים? טוב, עכשיו אשים לו מקל בגלגלים." והוא התחיל לחכות למועד מתאים כדי להתנקם.
שבוע או שבועיים אחרי החתונה אמור היה להתקיים

ציד גדול, שבו רצו להשתתף המלך יחד עם החתן החדש שלו, וגם כל אנשי חצר.
זו הייתה ההזדמנות שלה חיכה המכשף הזקן. לכן בלילה שלפני זה הוא טיפס על חומת הגינה והגיע לארמון המפואר שבנה לעצמו החייל. בשער הסגור של הארמון עמדו שלושה שומרים שמנעו כניסה מכל אחד. אך הדבר הזה לא הטריד את המכשף. הוא הפך את עצמו לנמלה קטנה וזחל תחת שער הארמון פנימה. שם הוא התחיל לרוץ ולחפש מחדר לחדר עד שמצא בסוף את השרפרף בעל שלוש רגליים. כן, אילו הייתי במקומו של החייל הייתי חושב על כך קודם ומקצץ את שרפרף הזה לחתיכות קטנות. אך החייל לא עשה כך והמכשף התיישב על שרפרף ואמר "אני רוצה שהארמון הזה, עם הנסיכה ועם כל הגנים, מטעים, דשאים שמסביב, יעבור לארץ שנמצאת בצד שני של כדור הארץ."
וכפי שהשרפרף ציית לחייל כך הוא גם ציית למכשף שישב עליו ועשה כל מה שציווה לו האיש הרע.
למחרת בבוקר חבורת הצייד התכוננה ליציאה, אך כשעברו את הגבעה.. מה זה!!! מונח היה לפניהם שדה התהלוכות של צבא המלך, אך נקי וערום כמו כף היד שלי. לא ניתן היה לראות זכר מהארמון הנהדר, לא להב אחד מהדשאים שהיו שם יום קודם.
החייל נשאר אילם כמו דג והמלך הסתכל על השדה הריק בפה פעור.
"איפה הארמון ואיפה הבת שלי?" שאל בסוף כשהצליח להתעשת.
"אינני יודע" ענה החייל.
פניו של המלך החמירו. "אינך יודע? אז תתחיל לחפש. תעצרו את הבוגד!" קרא.
אך זה לא היה פשוט כל כך, כי החייל שלף מיד את כובע הנוצה מכיסו, חבש אותו ונעלם מעיני המלך וכל החבורה המלווה, ויכלו לחפש אותו כמו שמחפשים רוח חמימה באמצע חורף קשה.
הוא יצא מיד מהעיר והתחיל לצעוד לאן שהובילו אותו עיניו, עד שהגיע ליער גדול שבו תעה במשך שלושה ימים בלי לדעת לאן לפנות. אך בלילה השלישי, כשישב ליד מדורה שבנה לעצמו כדי להתחמם, נזכר פתאום שבכיסו נמצאת עדיין האבן העגולה הקטנה ושחורה שנפלה מטופר של הציפור הגדולה. הוא הוציא אותה והסתכל עליה מכל הצדדים, אך לא ידע מה לעשות בה.
"אולי גם היא ממלאה משאלות" חשב ואמר "אני רוצה שתמציא לי מוצא מהבעיה שנקלעתי בה."

זו משאלה יפה ורבים היו כבר שהביעו דומה, אך הפעם היא נשארה ללא מענה. האבן שכבה בידו בלי לעשות דבר.
"סתם אבן עגולה קטנה" אמר החייל וזרק אותה לתוך המדורה.
"פופפפ!" התפזרה המדורה לכל הצדדים והחייל התהפך על גבו. ובמרכז המדורה עמד יצור שחור וגדול, בדיוק כזה כמו שבו הפכה הציפור השחורה, שהחייל ירה בה.
והחייל שכב על גבו, עצם את עיניו ובטוח היה שהגיעה כבר שעתו האחרונה.
"מה תצווה עלי, אדוני?" אמר פתאום היצור בקול רועם, שהרעיד את עצמותיו של החייל.
"מי אתה?" שאל החייל.
"אני רוח האבן הזו" אמר היצור "חממת אותי באש המדורה ואני כאן. ואני חייב למלאה כל מה שתצווה."
"ככה זה?" אמר החייל "אם כך תביא אותי למקום בו אמצא שוב את אשתי ואת הארמון שלי."
בלי מילה אחז היצור בחייל ועף אתו מהר כמו רוח. הם עברו מעל יערות, הרים וים ועם שחר הגיעו לשער הארמון בארץ הרחוקה, שלשם העביר אותו המכשף.

עכשיו החייל לא אבד רגע. הוא שם את כובע הנוצה על

ראשו, ניכנס לארמון ועבר בין חדר לחדר עד שמצאה באחד מהם את אשתו הנסיכה, בוכייה ומיללת.
החייל הוריד שם את כובעו שוב, וקשה לתאר את

שמחת שניהם. הם ישבו זה ליד זו, אכלו, שתו וצחקו ואז הנסיכה סיפרה מה קרה אתה ואיך המכשף מצא את השרפרף בעל שלוש רגליים וחטף אותה בעזרתו. היא סיפרה גם שהמכשף רוצה לשאת אותה לאישה, אך היא מעדיפה למות מאשר להסכים לו.
החייל הקשיב לה היטב ואחרי שגמרה את סיפורה אמר לה איך עליה לנהוג כאשר המכשף יחזור ושוב ינסה לשכנעה להינשא לו. הוא גם אמר שבעצמו ישמור עליה, חבוש כובע הנוצה המופלאה, כדי לא להראות.
רק הספיק החייל לחבוש חזרה את כובע הנוצה כשהדלת נפתחה והמכשף נכנס לחדר.
"אני מריח דם של בן אדם כאן" אמר.
"כן" ענתה הנסיכה "לפני שעה היה כאן רוכל שהציע לי את מרכולתו, אך שום דבר מעניין לא מצאתי אצלו."
"אז מוטב שלא יחזור" אמר המכשף "אמרי לי עכשיו – תינשאי לי?"
"לא" אמרה הנסיכה "לא אנשא לך עד שלא תוכיח לי שאתה גדול וחזק יותר מבעלי הקודם."
"זה בוודאי יהיה קל מאוד. תגידי לי באיזו דמות את רוצה לראות אותי, וכך אעשה?"
"טוב מאוד" אמרה הנסיכה "אז נראה אתך הופך לאריה. אולי אז אאמין שאתה גדול וחזק מבעלי."
"זה פשוט" אמר המכשף והתחיל למלמל מילות קסם ולחשים ופתאום נעלם ובמקומו עמד אריה, בעל רמה שופעת ועיניים יוקדות, מראה מעורר פחד של ממש.
"זה מספיק" קראה הנסיכה בבהלה והמכשף חזר לדמותו הקודמת.
"עכשיו" אמר "תאמיני שאני חזק ועצום יותר מבעלך?"
"עוד לא" אמרה הנסיכה "ראיתי איך תוכל להפוך את עצמך ליצור גדול ומאיים, אך עכשיו אני רוצה לראות האם תוכל להתראות גם חלש וחסר אונים. התוכל להפוך את עצמך לעכבר?"
"בוודאי" אמר המכשף והוא שוב התחיל למלמל את הלחשים שלו. ותוך רגע נעלם ובמקומו עמד עכבר קטן בעל עיניים כמו זוג חרוזי זכוכית.
אך הוא לא עמד שם הרבה. כי רק לכך חיכה החייל שתכנן כל זאת מראש. הוא עמד כל הזמן ליד הנסיכה, חבוש כובע נוצה שלו, ועכשיו הרים את רגלו ודרך על העכבר בכל כוחו.
וזה היה סופו של המכשף.
עכשיו כבר הכל התנהל בפשטות. החייל מצא את השרפרף בעל שלוש רגליים, ישב עליו ובמשאלה אחת

החזיר את הנסיכה עם עצמו ועם הארמון וכל מה שסביבו למקומו הקודם.
המלך הזקן קיבל אותם בשמחה רבה ומאז הכל התנהל בשלום.
אינני בטוח האם המלך הזקן האמין שהחתן שלו הוא באמת מלך הרוחות, אך לא עמד להתווכח על כך עם בעל השרפרף הפלא, שיכול היה למלא כל משאלה.